

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Základní škola s polským jazykem vyučovacím Hrádek, 77
okres Frýdek-Místek**

Hrádek 77, 739 97 Hrádek

Identifikátor školy: 600 134 636

Zřizovatel: Obec Hrádek, Hrádek 352, 739 97 Hrádek

Okresní úřad Frýdek-Místek, referát školství, Komenského 447, 738 02 Frýdek-Místek

Termín konání orientační inspekce: 3. a 4. květen 2001

Čj.	143 113/01-11138
Signatura	on2bu144

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola s polským jazykem vyučovacím Hrádek 77, okres Frýdek-Místek (dále jen PZŠ) byla uvedena do provozu v roce 1895. Kapacita školy je stanovena na 43 žáků, ke dni inspekce navštěvovalo školu ve 2 třídách celkem 34 žáků; spojené ročníky 1. a 2. jsou v I. třídě a spojené ročníky 3. a 4. jsou ve II. třídě. Budova školy se nachází v bezprostřední blízkosti hlavního silničního tahu na Slovensko a železniční trati Bohumín-Košice. Tato skutečnost částečně ovlivňuje výuku – patrný je hluk, ačkoliv před budovou je protihluková stěna. V budově kromě dvou tříd PZŠ, kuchyně a jídelny je umístěna i jedna třída sousední ZŠ (česká). Jedna třída v přízemí je adaptována a slouží hlavně k výuce tělesné výchovy. Školní družina pro svou činnost využívá zejména prostory jídelny.

Školní družina má plánovanou kapacitu 27 žáků, činnost je realizována v 1 oddělení, kde v době inspekce bylo zapsáno 25 dětí. Stravování žáků, zaměstnanců i cizích strávníků je zabezpečováno školní jídelnou s kapacitou 70 jídel.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání v hospitovaných hodinách zvolených předmětů byla hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, podmínek, v nichž výuka probíhala, užitých vyučovacích forem a metod, motivace a hodnocení žáků v hodinách, interakce a komunikace mezi žáky a učiteli.

Matematika, český a polský jazyk v 1. – 4. ročníku ZŠ

Kontrolou bylo zjištěno, že ve všech třídách je časová dotace hospitovaných předmětů v souladu s učebním plánem, probírané učivo je obsaženo v učebních osnovách příslušného ročníku i v tematických plánech vyučujících. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, neboť škola má vzorově zpracované tematické plány pro všechny ročníky a všechny předměty. Výukové cíle sledovaných hodin byly stanoveny vhodně, přiměřeně a s ohledem na aktuální stav třídy.

Ve sledovaných předmětech jsou odborně a pedagogicky způsobilými učiteli odučeny všechny vyučovací hodiny. Vyučování se účastnila i asistentka učitele (absolventka gymnázia), jež pracuje ve škole na základě dohody o zabezpečení odborné praxe uchazeče o zaměstnání.

Výuka probíhá v kmenových učebnách. Třídy jsou pedagogicky podnětné a esteticky upravené, vyzdobené vzhledem k věku žáků výtvarnými pracemi žáků. Subjektivně posuzované světelné a tepelné podmínky byly v době inspekce velmi dobré. Určitým nedostatkem je venkovní hluk, který se projevuje zvláště při otevření oken (důvody uvedeny v kapitole Charakteristika školy). Vybavení tříd školním nábytkem je na standardní úrovni - jeho velikost odpovídá věku žáků. Vybavení učebními pomůckami je standardní; jsou přístupné a v hodinách využívány. Všichni žáci mají k dispozici učebnice, případně i pracovní sešity, které jsou buď z Polska (polský jazyk) nebo se jedná o české učebnice (český jazyk a matematika). Využívání učebnic matematiky s českým textem je s ohledem na existující polské texty nežádoucí. Vyučující mají k dispozici poměrně velké množství dalších učebnic, které v případě potřeby buď donášejí do výuky, nebo si z nich kopírují části, které chtějí využít. Všechny výše uvedené učebnice jsou na seznamu schválených učebnic pro PZŠ nebo seznamech schválených učebnic pro ZŠ.

Tempo výuky bylo přiměřené. Relaxační chvilka (tělovýchovná nebo hudební) byla zařazena pouze v ojedinělých případech. Pitný režim je zajištěn.

Vyučovací hodiny byly kvalitně připravené, dobře promyšlené, ve většině případů byly

pokyny vyučujících zcela jednoznačné a jasné. Ačkoli ve výuce převládal frontální způsob práce, zaznamenána byla i práce skupinová a hlavně individuální přístup, který byl v některých hodinách umocněn přítomností asistentky učitele. Ta se věnovala dle pokynu vyučující zvláště žákům se specifickými výukovými potížemi. Velmi dobrá byla příprava tabule. Vyučující ve svém písemném projevu dodržovali správnost standardizovaného písma. Kontrola sešitů žáků prokázala rozdílnou úroveň jejich grafického projevu - je spíše průměrná a jako žádoucí se jeví důslednost a soustavnost ve vytváření správných návyků. Sešity žáků jsou pravidelně kontrolovány, ne vždy však důsledně. Žáci všech tříd mají velmi dobře vytvořené pracovní i kázeňské návyky, dovedou se soustředit (až na výjimečné případy) i samostatně pracovat. Diferenciace učiva podle schopností žáků a zohledňování žáků se specifickými vývojovými poruchami učení byla zařazena. Byly respektovány didaktické zásady, vyučovací čas byl účelně využit, efektivita většiny hodin byla vysoká. Učitelky často užívaly aktivizující a tvořivé formy práce, a to značnou měrou přispívalo k udržení pozornosti žáků. K výuce byly užívány tabule, magnetické tabule, učebnice, pracovní sešity, kartičky a množství dalších pomůcek. Byl rovněž využit radiomagnetofon a gramofon. K procvičování učiva měli žáci dostatek času. V ojedinělých případech chybělo závěrečné shrnutí hodiny.

Ve věcné a odborné správnosti výuky nebyly shledány zásadní nedostatky.

V průběhu hodin byli žáci téměř vždy vhodně motivováni, pracovali se zájmem a s chutí. Průběžně bylo ověřováno pochopení látky, patrně byly mezipředmětové vztahy a navazování na již získané vědomosti. Hodnocení žáků bylo prováděno pravidelně.

Inspekce vysoce hodnotí správnost a účelnost verbální i neverbální komunikace učitelek. Žáci učivo zadané osnovami ovládají, jejich znalosti, vědomosti a dovednosti mají dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako průměrné a personální jako vynikající. Organizace, formy a metody, motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako velmi dobré. Totéž se týká interakce a komunikace, plánování a přípravy výuky.

Shrnutím jednotlivých atributů je celkově kvalita vzdělávání v navštívených hodinách sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy stanovila dlouhodobé koncepční záměry na základě analýzy podmínek školy a prostředí, v němž se škola nachází. Ve své koncepci si ředitelka stanovila záměry pro tyto oblasti: personální, výchovně vzdělávací a materiálně-technickou. Mezi priority patří rovněž individuální přístup učitelů k žákům, a to nejen k integrovaným zdravotně postiženým. Důraz je rovněž kladen na zabezpečení trvale kvalitních vztahů s rodiči a dalšími partnery školy (zejména s obecním úřadem v Hrádku a referátem školství OkÚ Frýdek-Místek). Dlouhodobé koncepční záměry má ředitelka školy písemně rozpracovány v plánu práce pro školní rok 2000/2001. Z jeho analýzy je zřejmé, že plánování je pojato jako ucelený systém, stanovené cíle jsou reálné, při plánovací činnosti jsou aktivně využívány podněty a připomínky pedagogických pracovníků školy. Úkoly ročního plánu jsou konkretizovány v měsíčních plánech. Případné změny a doplnění ročního plánu jsou realizovány na pedagogických nebo pracovních poradách.

Výuka ve škole probíhá v 1. - 4. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola, jenž byl schválen pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22. Časová týdenní dotace pro jednotlivé předměty včetně polského jazyka se řídí učebním plánem pro PZŠ schváleným pod čj. 20 645/97-20 s úpravami schválenými MŠMT ČR dne 25. června 1999 pod čj. 21 592/99-22. Rozvrh hodin plně respektuje minimální hodinové dotace předmětů i celkové týdenní počty hodin stanovené ve schváleném učebním plánu.

V rámci individuální volby vzdělávacích aktivit škola nabízí náboženství jako nepovinný předmět. Ve škole vyvíjí v současné době činnost zájmové útvary sportovní a anglického jazyka.

Pro celkem 3 integrované zdravotně postižené žáky jsou zpracovány individuální plány. Spolupráce s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny je na dobré úrovni.

Kvalita, rozsah a účelnost plánovací činnosti ředitelky školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Ředitelka školy má vysokoškolské pedagogické vzdělání, odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce na 1. stupni základní školy a vykazuje 11 let celkové pedagogické praxe. Ve funkci ředitelky školy je od 18. července 1997.

Dle záměru ředitelky školy není v současné době aktuální zřízení metodického sdružení jako poradního orgánu ředitelky; úkoly bude plnit pedagogická rada a aktuální otázky spojené s výchovně vzdělávacím procesem budou řešeny průběžně - dle potřeb.

Řád školy je v zásadě zpracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Byl prokazatelně projednán, aktualizován a schválen pedagogickou radou. Ze zápisu v třídních knihách je zřejmé, že s ním byli seznámeni všichni žáci školy, je trvale umístěn v každé kmenové třídě a sborově. V řádu školy není doposud zakotven pokyn MŠMT ČR čj. 14 514/2000-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže a absentují ustanovení o právech žáků.

Organizace pedagogických rad (čtyřikrát ročně) a pracovních porad (dle potřeb) je v zásadě optimální z hlediska četnosti i obsahu. Inspekci byly předloženy zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2000/2001, které vykazovaly standardní úroveň (předloženy byly i zápisy z pracovních porad).

Informační systém školy je promyšleně organizován, dvakrát ročně se konají třídní schůzky s rodiči žáků. Další informace o svých dětech mohou rodiče získat ve škole u daného pedagogického pracovníka - kdykoliv vznikne taková potřeba. Spolupráce rodičů se školou je na dobré úrovni. Aktuální informace jsou rodičům poskytovány zejména prostřednictvím žákovských knížek nebo deníčků případně jinou písemnou formou. Rovněž pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, důvěrné informace o žácích i o zaměstnancích školy jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Účastní se řady soutěží určených žákům prvního stupně (matematické, pěvecké, recitační, sportovní aj.). Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 je z hlediska obsahu a formy na standardní úrovni, byla projednána s pracovníky školy a poskytuje dostatek informací.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systémy školy jsou hodnoceny jako průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy používá účelně nástroje operativního řízení, které je jako celek funkční a je realizováno dle zásad soudobého školského managementu. Dokladem toho je současné složení pedagogického sboru - jeho věková skladba a odborná a pedagogická způsobilost vyučujících. K termínu inspekce bylo ve škole zaměstnáno celkem 7 pracovníků, z nichž 5 je pedagogů (dva vyučující náboženství, jedna vychovatelka školní družiny a dvě učitelky), jedna je školnicí a další asistentkou učitele (podrobněji viz kapitola – Hodnocení kvality vzdělávání).

Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a umožňuje jim účastnit se akcí pořádaných akreditovanými vzdělávacími středisky. Dle možnosti se pedagogické pracovnice zúčastňují přednášek, seminářů a metodických setkání pořádaných Službou škole ve Frýdku-Místku či Pedagogickým centrem pro polské národnostní školství v Českém Těšíně; získané poznatky uplatňují ve své praxi. Ředitelka i učitelka např. v letošním školním roce absolvovaly kurz Integrace žáků se specifickými výukovými potřebami. Ředitelka ukončila kurz Management pro ředitele škol. Vychovatelka studuje na vysoké škole v Polsku učitelství pro 1. stupeň základní školy a učitelka se vzdělává na Státní jazykové škole Frýdek-Místek v anglickém jazyce.

Je vytvořen promyšlený systém stimulování pracovníků, jsou stanovena kritéria pro přiznání osobních příplatků i kritéria pro udělení mimořádných odměn, s nimiž byli všichni zaměstnanci seznámeni. Pravidelné hodnocení pracovníků probíhá na počátku nového školního roku při stanovení výše osobního příplatku. Rovněž při pohospitačních rozhovorech jsou vyučující ředitelkou seznamováni s průběžným hodnocením své práce.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen plán kontrolní a řídicí činnosti na školní rok 2000/2001. Podklady k hodnocení a kontrole pracovníků získává ředitelka školy jednak přímou hospitační činností ve vyučovacích hodinách, jednak prováděnými kontrolami výkonu dozorů, pravidelnými kontrolami žákovských knížek, třídních knih, třídních výkazů a další pedagogické dokumentace. Mezi priority v oblasti kontrolní práce vedoucích pracovníků školy patří rovněž sledování práce s integrovanými zdravotně postiženými žáky, jakož i kontroly grafického projevu v sešitech a písemných pracích žáků.

Ve školním roce 2000/2001 vykonala ředitelka školy dosud 2 hospitace (ve školním roce 1999/2000 – 2 hospitace). Záznamy o provedených hospitacích a o pohospitačních rozhovorech s vyučujícími jsou prokazatelně vedeny.

Ke kontrole vyučovacích výsledků žáků používá škola čtvrtletní prověrky zejména z předmětů český jazyk, polský jazyk a matematika. Klasifikace žáků je prováděna dle klasického klasifikačního řádu, není využívána možnost použití širšího slovního hodnocení ani u žáků školy s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení (zástupci žáků nepožádali ředitelku o uplatnění tohoto způsobu hodnocení).

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy vychází z participačního stylu řízení, je efektivní, koncepčně promyšlené a organizačně funkční. V oblasti vedení lidí a kontroly je účinné a vhodně motivující.

Řízení základní školy je velmi dobré se zabezpečením zpětných vazeb. Jsou respektovány obecně platné právní normy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 451/97-Rud/124,
- zakládací listina ze dne 6. prosince 1995,
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, žákovské knížky a deníčky žáků,
- řád školy, rozvrh hodin,
- záznamy z pedagogických rad,
- plán práce školy na školní rok 2000/2001,
- plán kontrolní a řídicí činnosti na školní rok 2000/2001,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000,
- individuální plány pro integrované zdravotně postižené žáky,
- písemné práce žáků (sešity žáků),
- hospitační záznamy a tematické plány učiva.

ZÁVĚR

Doporučení

- Ošetřit v řádu školy potírání projevů rasismu a šikanování a doplnit školní řád o práva dětí.
- Zařazovat v průběhu vyučovacích hodin relaxační a tělovýchovné chvílky.
- V úvodu hodin matematiky zařazovat tzv. matematické rozcvičky (jednoduché příklady na sčítání, násobení apod.).
- Dle finančních možností provést obměnu učebnic matematiky (stávající nahradit polskými překlady českých učebnic).
- Zpracovat minimální preventivní program školy, jasně stanovit cíle, obsah programu a formy a metody jeho realizace s respektováním podmínek školy.

Na základě zjištěných skutečností je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Z pedagogického hlediska je stejně tak hodnocena účelnost a efektivnost využívání přidělených finančních prostředků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Kazimír Worek

Kazimír Worek, v. r.

Členové týmu

PaedDr. Miroslav Bialoň

Miroslav Bialoň, v. r.

V Karviné dne 15. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. května 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Renata Czaderová

Renata Czaderová, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad Frýdek-Místek	2001-05-31	143 149/01-11138
Zřizovatel: Obec Hrádek	2001-05-31	143 148/01-11138
Rada školy: není zřízena	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.